

GŁOS

POWIATU RADZYŃSKIEGO

D W U T Y G O D N I K

gospodarczo - samorządowy i społeczno - oświatowy.

Najważniejsze zadania Pożyczki Inwestycyjnej

Do czego służą inwestycje? Do zwiększenia środków, jakimi posługujemy się wobec przyrody dla wydobywania z niej tego wszystkiego, co jest potrzebne dla zaspokojenia naszych potrzeb materialnych. Więcej pożywienia zdobędzie człowiek, orzący ziemię pługiem, aniżeli drewnianą sochą. Więcej odzieży zapewni się ludziom, jeżeli do jej wytwarzania przywoła się energję mechaniczną zamiast pracy samych tylko rąk ludzkich. Więcej światła i ciepła wprzęgnie się do potrzeb człowieka, jeżeli udostępni się mu nowoczesne źródła energii mechanicznej, aniżeli pozostawi jego użytkowaniu dawne i prymitywne urządzenia.

Polska jest uboga. Najważniejszy – i najbardziej tragiczny – problem naszego życia gospodarczego – to niedostatek narzędzi, któremi rozporządzamy. Niedostateczna ich ilość i niedostateczna ich jakość. Aby się o tem przekonać, wystarczy spojrzeć na pierwszą lepszą „polską drogę”, która jest takim samym narzędziem produkcji i wymiany, jak lokomotywa czy młot parowy. Uświadomi to nam tę smutną prawdę, że pod względem rozwoju gospodarczego mamy olbrzymie, wiekowe zaniedbania, które wyznaczają nam jedno z ostatnich miejsc wśród narodów cywilizowanego świata.

Nie mamy pod dostatkiem ani fabryk, ani kopalń, ani warsztatów rolnych dobrze zagospodarowanych, ani kolei, ani dróg. Przeludnienie wsi występuje u nas w stopniu niespotykanym na całym

świecie. Rozbudowa gospodarcza kraju jest palącą koniecznością już nie tylko jako droga do podniesienia dochodu społecznego, ale poprostu, jako sposób zapewnienia elementarnych środków utrzymania setkom tysięcy corocznie przybywającej ludności kraju.

Zapewnić środki utrzymania – to znaczy stworzyć narzędzia pracy. Bez nowych urządzeń wytwórczych, bez maszyn, budynków, kolei, energii wodnej, nie można w dzisiejszych warunkach rozwoju technicznego myśleć o nowych możliwościach zatrudnienia i zarobku.

Doniosłość prac inwestycyjnych była stale oceniana przez politykę naszego kraju. Nawet w momentach najgłębszej depresji rząd nie zrezygnował zupełnie z inwestycji publicznych, aby nie pogłębiać owej bolesnej dysproporcji, jaka istnieje między mocarstwową odpowiedzialnością Polski, jako organizmu politycznego, a ubóstwem Polski, jako organizmu gospodarczego.

Prawda, że ten wysiłek inwestycyjny nie odpowiadał swymi rozmiarami potrzebom 33-miljonowego Państwa. Ograniczała go nie tylko szczupłość środków, jakie można było na jego sfinansowanie poświęcić, ograniczała go również konieczność oczyszczenia gruntu, zawałonego rumowiskami potężnego kryzysu światowego, konieczność usunięcia przerosłów i dostosowania gospodarstwa do nowych warunków życia.

Dziś, kiedy znaczna część tej pracy została już dokonana, po-

wstały korzystniejsze warunki „konjunktury” inwestycyjnej. Na rynku kredytowo-pieniężnym obserwujemy nieustanną poprawę. Surowiec, kapitał i praca szukają wzajemnie kontaktu, czekając na inicjatywę, na sygnał, na bodziec do podjęcia ruchu.

Taką inicjatywą, sygnałem, bodźcem było rozpisanie przez państwo 3% Pożyczki Inwestycyjnej, mającej zaoszczędzone kapitały obrócić na dzieło rozbudowy gospodarczej kraju.

Cel, jaki sobie stawia nowa pożyczka jest podwójny. Z jednej strony chodzi o dostarczenie pracy możliwie największej ilości ludzi, z drugiej — o wykonanie robót, które przez inicjatywę prywatną nie będą wykonane nigdy, bo indywidualnemu inwestorowi nie dają możliwości wycofania włożonych kapitałów, choć opłacają się stokrotnie gospodarstwu narodowemu. Roboty te – budowa dróg i kolei, regulowanie i uszlachetnianie rzek, wykopywanie kanałów, melioracja gruntów i t. d. – mają nadto, jako najistotniejszy element swych kosztów pracę ludzką i stwarzają możliwość nierównie większego zatrudnienia robotników, aniżeli inwestycje „rentowne”.

Pożyczka Inwestycyjna, jako sposób wyrównania tragicznych zaniedbań przeszłości i gospodarczego zbliżenia nas do cywilizowanych krajów Zachodu, stanowi najbardziej racjonalne zużytkowanie gromadzących się oszczędności i rzucenie podwalin pod lepszą przyszłość narodu.

J. W.

Ulgi dla długów rolniczych

Nowe ustawy o oddłużeniu rolnictwa wprowadziły szereg ulg w spłacaniu długów dla drobnych rolników, których gospodarstwa nie przewyższają 50 hektarów i dla średnich rolników, posiadających nie więcej niż 500 hektarów.

Spłata długów została dla nich rozłożona na 14 lat i następuje w 28 różnych ratach, płatnych w dniach 1 października i 1 kwietnia każdego roku. Dotyczy to długów, których płatność już nastąpiła lub nastąpi przed dniem 1 kwietnia 1935 r.

Rozłożeniu na raty z mocy samego prawa podlegają również długi, których terminy płatności ustalone zostały układami lub orzeczeniami urzędów rozjemczych, choćby terminy te następowały po dniu 1 kwietnia 1935 r.

Rozłożenie na raty obejmuje kapitał długu oraz odsetki, prowizje, koszty i inne należności uboczne z tytułu długu do dnia 1 listopada 1934 r.

Odsetki od tych długów za czas od dnia 1 listopada 1934 r., choćby już zasądzone lub ustalone orzeczeniami Urzędu Rozjemczego, obniża się do 3% w stosunku rocznym.

W ciągu 3 lat długi rolników, posiadających nie więcej niż 50 hektarów, można będzie spłacać w całości lub części także przedterminowo, z tem, że każda zapłata gotowizną umarzać będzie 150% zapłaconej sumy. Jeżeli dług jest rozłożony na raty, zapłata taka może być dokonana tylko wtedy, jeżeli suma wpłacona wynosi nie mniej niż półroczna rata. Zapłata taka może być zarachowana jedynie na całość długu, skutkiem czego nieuiszczone raty ulegają równomiernemu zmniejszeniu.

Jeżeli samo istnienie długu i jego wysokość nie są sporne, w takim razie przewodniczący Urzędu Rozjemczego lub jego zastępca wyda na wniosek dłużnika lub wierzyciela, po wysłuchaniu stron, zaświadczenie o wysokości rat i odsetek, w myśl zasad, powyżej wyłuszczonych.

Od tych zasad Urząd Rozjemczy może odstąpić w 3 wypadkach: 1) gdy uzna, uwzględniając położenie majątkowe zarówno dłużnika,

jak i wierzyciela, że zdolność płatnicza i możliwości gospodarcze dłużnika pozwalają mu uiścić dług na warunkach korzystniejszych dla wierzyciela; 2) gdy dług powstał z tytułu odszkodowania; 3) gdy dłużnik pogarsza zabezpieczenie rzeczowe lub w inny sposób zmniejsza bezpieczeństwo wierzyciela.

W takich razach Urząd Rozjemczy ma prawo na wniosek wierzyciela: 1) orzec natychmiast spłatę całego długu; 2) ustalić spłatę w terminach krótszych; 3) podwyższyć oprocentowanie długu jednak nie wyżej, niż do 4½% rocznie; 4) zmniejszyć lub uchylić ulgi, przewidziane przy spłatach przedterminowych.

Jeżeli posiadacz gospodarstwa wiejskiego do 50 hektarów nie zapłaci dwóch kolejno po sobie następujących rat wraz z płatniami przy nich odsetkami, dług staje się natychmiast płatny w całości tylko wówczas, gdy wysokość rat ustalona została przez Urząd Rozjemczy lub Sąd. Warunek ten nie jest niezbędny dla posiadaczy do 500 hektarów, od których dług staje się natychmiast wymagalny w całości, gdy tylko nie zapłaci dwóch kolejnych rat.

Urząd jednak Rozjemczy może uchylić skutki zalegania z zapłatą, gdy zaległości powstały bez winy dłużnika z powodu siły wyższej, która spowodowała czasową jego niewypłacalność.

Jeżeli zadłużenie posiadacza gospodarstwa wiejskiego od 50 do 500 hektarów przewyższa 75% szacunku gospodarstwa według zrewidowanych norm, wówczas Urząd Rozjemczy na wniosek osoby zainteresowanej uchyli stosowanie ulg, wpływających z samego prawa.

Gdy rozłożenie spłaty i obniżenie oprocentowania długu rolniczego nie następują z mocy samego prawa, Urząd Rozjemczy może: 1) ustalić terminy spłaty długu z rozłożeniem na raty na okres czasu nie przewyższający 14 lat; 2) obniżyć odsetki do stopy, nie niższej od 3%, lecz nie wyższej od 4% rocznie.

Spłata długu dzierżawcy nie może być ustalona na termin dłuższy, niż okres dzierżawy.

Jeżeli wierzyciel pobierał korzyści majątkowe, większy niż ustalony procent prawny, wtedy Urząd Rozjemczy ustali kwoty nadmiernie pobrane za okres od 1 stycznia 1927 r. i potrąci je od ogólnej sumy należności.

Jeżeli koszty sądowe, egzekucyjne i adwokackie, poniesione przez wierzyciela, przewyższają łącznie 20% sumy, zasądzonej tytułem kapitału i odsetek długu, Urząd Rozjemczy może obniżyć te koszty, nie więcej jednakże, niż do 20% ogólnej zasądzonej sumy.

Urząd Rozjemczy może uznać za nieistniejące umowy dzierżawy, przedwstępne umowy sprzedaży lub nawet umowy sprzedaży nieruchomości ziemskich, zawarte dla zabezpieczenia lub spłacenia kredytu, jeżeli z okoliczności sprawy domniemywać można, że wierzyciel udzielił kredytu w zamiarze uzyskania nieruchomości, Urząd Rozjemczy może wykreślać z wykazu hipotecznego prawa rzeczowe, które wierzyciel obciążył nieruchomością po jej nabyciu.

Urząd Rozjemczy może obniżyć długi z tytułu działań rodzinnych i spadkowych, dokonanych w okresie od 1 stycznia 1926 r. do 1 lipca 1932 r. Wniosek o obniżenie długu takiego winien być wniesiony przed upływem 3 lat.

Może również Urząd Rozjemczy obniżać długi z tytułu reszty ceny kupna nieruchomości ziemskiej, jeżeli akt ustalający cenę sprzedaży został dokonany w okresie od 1 stycznia 1926 r. do 1 lipca 1932 r. Jeżeli jednak dłużnik wniósł o obniżenie reszty ceny kupna, wierzyciel może złożyć wniosek o rozwiązanie umowy sprzedaży i przeprowadzenie rozrachunku z tego tytułu. Przed wydaniem orzeczenia Urząd Rozjemczy winien w takich razach wysłuchać biegłych.

W stosunku do dzierżawców Urząd Rozjemczy może orzec zmniejszenie czynszu dzierżawnego na okres nie dłuższy, niż 2 lata. Zmniejszenie to może również dotyczyć zaległego czynszu za lata gospodarcze 1932/33 i 1933/34. Urząd Rozjemczy może też postanowić przedterminowe rozwiązanie

Z ŻYCIA POWIATU

Sprawy oświatowo-społeczne w X. rejonie konferencyjnym

Uniwersytet niedzielny w Drelowie

Ma on za sobą już pięć tygodni istnienia. Myśl powołania go do życia rzucił Referent Ośw. Pozaszkolnej przy X. rejonie konferencyjnym. Myśl ta została przyjęta przez Gminną Komisję Oświaty Pozaszkolnej w Zahajkach, która też wspomniany uniwersytet powołała do życia. Ze względu na potrzeby i zainteresowania środowiska, nadano pracy kierunek wybitnie rolniczy. Obok nauczycielstwa, współudział do pracy zgłosiły osoby inne. Pan Korolczuk z Berezy, jako że sam jest właścicielem szkoły drzew owo-

umowy dzierżawnej za odpowiednie odszkodowaniem.

Urząd Rozjemczy może na wniosek każdej osoby zainteresowanej orzec o pozorności aktów, stanowiących tytuł zabezpieczeń hipotecznych na nieruchomości ziemskiej oraz zarządzić wykreślenie z wykazu hipotecznego odpowiednich wpisów. Może również Urząd Rozjemczy na wniosek każdej osoby zainteresowanej orzec o pozorności umowy dzierżawnej na nieruchomość ziemską.

Urząd Rozjemczy może na wniosek każdej osoby zainteresowanej orzec o pozorności aktów, stanowiących tytuł zabezpieczeń hipotecznych na nieruchomości ziemskiej oraz zarządzić wykreślenie z wykazu hipotecznego odpowiednich wpisów. Może również Urząd Rozjemczy na wniosek każdej osoby zainteresowanej orzec o pozorności umowy dzierżawnej na nieruchomość ziemską.

cowych, prowadzi wykłady o sadownictwie. Teraz przystępuje do zapoznania ze szczepieniem, sadzeniem i t. p. P. Młynarczuk z Drelowa mówił już o spółdzielczości. Zainteresowanie dość duże. Niech świadczy o tem to, że pracę rozpoczęło około 30 słuchaczy, a ostatnio było już 105. Daje się odczuwać brak odpowiednich podręczników dla prelegentów.

Szerzenie oświaty rolniczej w gminie Żerocin

Inną nieco formę pracy ustaliła sobie G. K. O. P. w Żerocinie. Ze względu na to, że gmina Żerocin została dopiero co skomasowana, wszystkie stare sady musiały ulegć zniszczeniu. Ludność masowo zakłada nowe sady. Robi się to jednak często nieumiejętnie. Zaszła więc potrzeba uświadczenia zakładających sady. W tym celu w niedziele wyjeżdża po dwóch prelegentów do wsi, z odpowiednimi pogadankami. Mówią o sadach. Pogadanki takie odbyły się już w Sokółu, Dołże, Danówce i Żerocinie. Słuchacze dziękują prelegentom i proszą o więcej takich pogadanek. Panie niedługo wyruszają do kobiet wiejskich, celem propagowania zdrowia i

estetyki w chacie i koło chaty. Jakby nam się przydała w naszej pracy pomoc specjalistów. Zatem kto chętny — tu do nas!

Orkiestra w Dołże

Jest taka przy Związku Strzeleckim. Składa się z kilkunastu instrumentów. Są tam: skrzypce, mandoliny i gitary. Prowadzi Pan Rydzik, miejscowy nauczyciel. Wcale nieźle grają. A grają już przeszło 20 „kawałków”. W dniu 19 marca grali nawet w Radzynie. Jak się tak słuchało dźwięków „Hymnu Narodowego”, „Pierwszej Brygady” i kilku pieśni religijnych, „Krakowiaków” i t. p. melodyj, to stwierdzić trzeba, że w instrumentach tych nie widać nic „bolszewickiego” (bo ktoś tak je określił).

Zatem — strzelcy z Dołhy — grajcie dalej!

Praca świetlicowa w gminie Żerocin

W gminie tut. czynne są w Dołże i Żerocinie świetlice Związku Strzeleckiego, oraz w Danówce i Sokółu — świetlice Kół Młodzieży Wiejskiej. Młodzież do świetlic chętnie uczęszcza. Daje się odczuwać brak gier i pism. Prawdopodobnie wkrótce świetlice będą posiadały radioaparaty głośnikowe.

CELOWE UPROSZCZENIA w poborze podatków na wsi

Pamiętamy, jak to w czasie dyskusji budżetowej w Sejmie ze strony większości w bardzo stanowczej formie wystąpiono z poważnymi zastrzeżeniami przeciw biurokratyzmowi w ściąganiu podatków. Poruszył to zagadnienie generalny referent budżetu, poseł Miedziński, domagając się ochrony podatnika przed bezdusznnością i małostkowością, przed szykanami niższych organów biurokracji. Również i minister skarbu prof. Zawadzki stanął na tem stanowisku, że konieczna jest nie tylko reforma samego wymiaru

podatków — zwłaszcza na wsi — ale również i reforma metod ściągania świadczeń, a przede wszystkim metod egzekucyjnych.

Bo nawet w normalnych czasach niedopuszczalne byłoby dalsze tolerowanie ogromnego lasu przepisów, wyrosłego z biegiem lat, a komplikującego rozeznanie się naszego włościanina w zawiłych „papierkach”, dochodzących go z urzędu skarbowego. Niedopuszczalne również zasypywanie go temi „papierkami” dla każdego podatku z osobna, innego dla opłaty podatku z gruntu, a innego

z dochodu i t. d. Niedopuszczalne dalej nękanie ludności wiecznymi „upomnieniami” indywidualnymi, gdy chodzi o ściąganie kilku złotych, a tyleż wynosi koszt wysyłki upomnienia. Niedopuszczalne wreszcie wysyłanie na wieś egzekutora przez cały rok Boży, a więc i również w okresach, kiedy rolnik z pewnością nie rozporządza gotówką, więc np. na przednówku.

Jeśli to jest niedopuszczalne w czasach normalnych, to cóż dopiero w obecnych, kryzysowych, gdy ludność wiejska uległa pauperyzacji, gdy liczyć się musi z każdym groszem, a ze zobowiązań podatkowych przeważnie nie wywiązuje się nie dlatego, że nie

Walne Zgromadzenie Oddz. Pow.

Dnia 7 b. m. odbyło się w Radzynie w sali gimnazjum Walne Zgromadzenie Oddziału Powiatowego Z. N. P. Obrady zagał p. Janicki W., przewodniczący Zarządu Oddziału.

Władze szkolne reprezentował w zastępstwie instr. ośw. pozaszk. p. Bochen. Z ramienia Oddziału Pow. Z. N. P. w Białej-Podl. brał udział w Zgromadzeniu w charakterze gościa p. Makaruk, przewodniczący Zarządu wymienionego oddziału.

Zgromadzenie miało charakter sprawozdawczy. Sprawozdanie z działalności Zarządu za ubiegły okres złożył przewodniczący p. Janicki. Sprawozdanie kasowe za rok 1934 złożył skarbnik p. Czopiński St. Sprawozdanie z Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów w Warszawie złożył p. Szwed Józef, jako delegat.

Po wyczerpującej dyskusji nad sprawozdaniami, uchwalono absolutorjum Zarządowi Oddziału na wniosek Komisji Rewizyjnej. Później uchwalono budżet Oddziału na rok 1935.

Władze Oddziału Powiatowego Z. N. P. wybrano w następującym składzie:

Zarząd Oddz. Pow.:

1) p. Janicki Wacław, prezes Zarządu — Międzyrzec.

2) p. Tokarski Stefan, wiceprezes Zarządu i przewodniczący Wydziału Organizacyjnego — Radzyń.

3) p. Staszewski Józef, przewodniczący Wydziału Pedagogicznego — Wohyń,

4) p. Krasnodębski Alfons, przewodniczący Wydziału Pracy Społecznej — Międzyrzec,

5) p. Czopiński Stanisław, przewodniczący Wydz. Finansowego — Międzyrzec,

Zastępcy:

1) p. Sobora Stanisław, wiceprzewodniczący Wydz. Org. — Branica,

2) p. Kucharski Stanisław, wiceprzewodniczący Wydz. Pedagog. — Milanów,

3) p. Czajkowski Antoni, wiceprzewodniczący Wydziału Pracy Społecznej — Kolano,

4) p. Aftyka Feliks, wiceprzewodniczący Wydz. Finans. — Rudno.

Komisja Kontrolująca Oddziału:

1) p. Granzan Eugenjusz, przewodniczący — Międzyrzec,

2) p. Szwed Józef, wiceprzewodniczący — Żerocin,

3) p. Janicki Julian, sekretarz — Ossowa.

Zastępcy:

1) p. Kawęcki Czesław — Dawidy
i 2) p. Kondracki Emiljan — Radzyń.

Sąd Organizacyjny Oddziału:

1) p. Hadam Rudolf, prezes — Żelazna,

2) p. Prejzner Antoni, wiceprezes — Radzyń.

Na delegata do Sekcji Organizacyjnej Zjazdu Delegatów Związku wybrano p. Rumińskiego Stanisława z Suchowoli, a na zastępcę p. Jaroszewicza Czesława z Kąkolewnicy.

W sprawach bieżących uchwalono przystąpić na członków Obwodowej Biblioteki Z. N. P. w Białej-Podl. przy Inspektoracie Szkolnym. W myśl tej uchwały każdy członek Z. N. P. pow. radzyńskiego będzie płacił miesięcznie składkę na rzecz Biblioteki po 50 gr. poczynawszy od 1-go maja 1935 r. Składkę będzie potrącać płatnik każdego miesiąca i przysyłać do Inspektoratu Szkolnego w Białej na Bibliotekę. Uchwalono również zalecenie dla Ognisk, aby na najbliższych Walnych Zgromadzeniach powzięły uchwały, na mocy których przekazaneby zostały w depozyt ich biblioteki do księgozbioru Obwo-

chce, a dlatego prosto, że nie może...

To też jaknajdalsza oględność, jaknajbardziej posunięte uproszczenie procedury — zostały przez obóz prorządowy uznane jako „conditio sine qua non” reformy podatkowej.

Sesja sejmowa skończyła się — i bezpośrednio potem widzimy realny efekt postulatów, wysuniętych przez większość sejmową.

Ministerstwo skarbu wydało pierwsze zarządzenia, niezwykle doniosłe dla drobnego rolnictwa.

Było dotychczas zwyczajem, że każdy drobny rolnik, zalegający z podatkami, otrzymywał upomnienia, których koszt był niepomniernie wysoki. A więc gdy zalegał z jedną złotówką tylko, płacił za upomnienie... pół złotego, gdy winien był pięć złotych — upomnienie obciążało go kosztem całej złotówki, a przy zaległo-

ściach powyżej 5 zł. musiał wysupłać 1½ zł. na koszt upomnienia...

To obecnie kończy się. Nie będą więcej szły na wieś indywidualne upomnienia. Dla wszystkich płatników, zamieszkałych w jednej wsi, ma władza skarbową posyłać tylko jedno upomnienie w postaci imiennego wykazu. Koszt zatem takiego upomnienia wyniesie dla zalegającego z podatkami drobnego rolnika ledwo kilka groszy.

Również bardzo ważne dla włościan jest drugie zarządzenie. Oto podatek gruntowy ma płacić bezpośrednio w urzędzie gminnym, a ma prawo płacić go do 2 terminów: do 1 lipca i do 1 lutego. Nie wolno w międzyczasie wysyłać egzekutorów na wieś, by ściągali ten podatek. Więc egzekucja na wsi może odbywać się najwyżej dwa razy do roku i to w okresie, najlepszym dla rolnika. Oba zarzą-

dzenia stanowią niewątpliwą postępowanie w stosunku do dotychczasowej procedury i zostaną niewątpliwie z uznaniem powitane przez szeroki ogół społeczeństwa. Stanowią one dopiero początek akcji i — jak się agencja „Iskra” poinformowała w sferach miarodajnych — wkrótce wydane zostaną nowe zarządzenia, które wprowadzą dalsze ułatwienia i uproszczenia w procedurze podatkowej dla drobnych płatników.

Akcja cała stanowi bardzo pożądany i zdrowy przejaw społeczny. Czynniki obywatelskie, reprezentowane w Sejmie przez Blok Bezpartyjny, wskazuje władzy wykonawczej potrzeby społeczne, zaobserwowane z bezpośredniego kontaktu z ludnością — rząd podejmuje tę inicjatywę i realizuje ją swymi zarządzeniami, wychodzącymi na dobro ogółu społeczeństwa.

dowej Biblioteki.

Komunikujemy również, że składka na potrzeby Oddziału Powiatowego Z. N. P. uchwalona została w dotychczasowej wysokości 80 gr. od członka miesięcznie i płatna jest zgóry. Płatnicy również potrącają każdego miesiąca z pobrań członków. Jeśli któryś z członków nie wpłaci, należy zaznaczyć na odwrocie przekazu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego obrad Zgromadzenie zostało zamknięte.

Po zamknięciu obrad Zgromadzenia odbyło się pierwsze posiedzenie nowych władz Oddziału Powiatowego pod przewodnictwem p. Janickiego W.

Walne Zgromadzenie Ogniska Komarówka

W Komarówce odbyło się dnia 31 marca b. r. Walne Zgromadzenie członków Ogniska Z. N. P. pod przewodnictwem prezesa p. Zabży.

W Zgromadzeniu wzięli udział prawie wszyscy członkowie Ogniska, brak było zaledwie kilka osób. Na Zgromadzeniu wygłosił dłuższy referat o sprawach organizacyjnych i społecznych p. Janicki W., przewodniczący Oddziału Pow.

Załatwiono szereg spraw związanych oraz wybrano na delegata do Lublina na Zgromadzenie Okręgowe p. Zabzę.

Posiedzenie

W Białej-Podl. odbyło się dn. 23 marca b. r. posiedzenie Komisji, złożonej z przedstawicieli: Inspektora Szkolnego, Oddziału Pow. Z. N. P. w Międzyrzeczu i Oddziału Pow. Z. N. P. w Białej-Podl. w sprawie uchwalenia regulaminu Obwodowej Biblioteki Z. N. P.

Z ramienia Inspektora Szkolnego brał udział w posiedzeniu p. Bo-

chen, instr. ośw. pozaszk., Oddz. Pow. Międzyrzec—p.p.: Janicki W. i Krasnodębski A., Oddz. Pow. Biała — p. Aftyka. Regulamin został uchwalony.

W Międzyrzeczu widniej

Zarząd Miasta z początkiem wiosny b. r. powiększył liczbę lamp na główniejszych ulicach m. Międzyrzecza. Obecnie znacznie jest widniej, niż było dotychczas. To jest celowa robota Zarządu Miasta i z przyjemnością notujemy ją. Oby działalność Władz Miasta w dalszym ciągu poszła w tym kierunku i w innych dziedzinach.

Z Magistratu

Dowiadujemy się, że został zaangażowany na stanowisko technika miejskiego p. Obrębski.

Dotychczas takiego pracownika nie było w Magistracie, wszelkie sprawy z tej dziedziny załatwiane były przez architekta powiatowego p. Makowskiego. Niby to dobre, że nie trzeba będzie jeździć do Radzyna po różne plany, ale dla Magistratu nowy wydatek w budżecie. Prawdopodobnie wydatek ten pokryją interesanci. Z drugiej strony nowy technik jest bardzo uprzejmy i będzie starał się tak pracować w Międzyrzeczu, ażeby zaskarbić sobie uznanie wśród społeczeństwa, a miasto doprowadzić do należytego porządku pod względem technicznym.

Każdą pracę pożyteczną będziemy skrzętnie notować.

Przenosiny

Lokal po p. Inż. Radziewanowskim stał się siedzibą następujących związków:

- 1) Związek Strzelecki męski,
- 2) Związek Strzelecki żeński,
- 3) Związek Podoficerów Rezerwy R. P.,
- 4) Związek Rezerwistów
- i 5) Straż Pożarna II.

Dotychczas związki te były rozproszone w różnych lokalach. Ogród ma być zamieniony na plac do gier sportowych tych organizacji. Życzymy lepszych wyników pracy w nowej siedzibie.

Kłajpeda i Gdańsk

Jeszcze jedna z ważniejszych spraw ubiegłego tygodnia zatrzymuje naszą uwagę — sprawa Kłajpedy. Ostry wyrok sądu kowieńskiego skazującego głównych przywódców ruchu narodowo-socjalistycznego w Kłajpedzie na karę śmierci i długoletnie więzienie, wywołał w całych Niemczech falę oburzenia, której napięcie wyolbrzymione zostało celowo przez propagandę niemiecką, działającą z precyzyjną wprost metodycznością. Kłajpeda jest jednym z tych odcinków, na wschodzie, którego likwidacja w myśl pragnień niemieckich jest najbliższym celem polityki trzeciej Rzeszy. Po zwycięstwie w zagłębiu Saary w społeczeństwie niemieckim wytworzył się ruch w kierunku przygotowania nastrojów korzystnych dla wysunięcia zagadnienia rewizji postanowień terytorjalnych Traktatu Wersalskiego również na innych odcinkach.

Gdańsk i Kłajpeda oto dwa najbliższe punkty, w stosunku do których liczyć się należy z wysunięciem przez Niemcy postulatów rewindykacyjnych. Naruszenie status quo na jednym z tych odcinków stanowi bezpośrednie zagrożenie drugiego. Przygotowujący się plebiscyt w Gdańsku, jest pomysły nie tylko jako pierwszy krok na drodze do wcielenia Gdańska do Rzeszy, ale również jako krok do odzyskania Kłajpedy. Gdyby łączność między temi dwoma zagadnieniami chciała zrozumieć Litwa, niewątpliwie stosunek jej do Polski musiałby ulec zmianie.

Nic jednak na to w chwili obecnej nie wskazuje.

Kalendarzyk myśliwski na kwiecień

W kwietniu polować wolno na: głuszcze-koguty, cietrzewie-koguty, dzikie indyki samce, słonki, bataljony, dzikie kaczory, dzikie łabędzie i dzikie gęsi.

Prócz tego wolno polować na drapieżniki i szkodniki niekorzystające z czasu ochronnego przez cały rok, a mianowicie na: wilki, lisy, wydry, kuny domowe (kamionki, tchórze, gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie-gołębiane, krogulce, sroki i wrony).

Sprzedż cegiełek w Międzyrzeczu

(dalszy ciąg listy)

86) p. Malicka Stanisława, 87) p. Bochen Jan, 88) p. Szajnowska Aniela, 89) Krzynowski Jan, 90) p. Ślepokurówna E., 91) p. Granżan Julian, 92) p. Olearczyk Włodzimierz i 93) p. Urbański Aleksander.

Ceny aparatów radiowych dla szkół

(C. P. C.) W związku z akcją radjofonizacji szkół Związek Nauczycielstwa Polskiego ułatwia szkołom nabycie popularnego dwulampowego odbiornika radiowego, dostosowanego do słuchania audycji w salach szkolnych. Aparaty te sprzedaje Związek na 10 rat miesięcznych po cenie kosztów produkcji. Również Związek Nauczycielstwa Polskiego pokrywa koszt przesyłki pocztowej tych aparatów z Warszawy na miejsce przeznaczenia. Ceny aparatów są następujące: a) aparat dwulampowy (dla miejscowości pozbawionych sieci elektrycznej) — zł. 104.—, b) ten sam aparat wraz z kompletem materiału instalacyjnego — zł. 109.—, c) ten sam aparat wraz z kompletem materiału instalacyjnego, suchą baterią żarzenia 4,5 volt oraz suchą baterią anodową 120 volt — zł. 131.—, d) aparat dwulampowy (dla miejscowości posiadających sieć elektryczną na prąd zmienny — zł. 137.—, e) ten sam aparat wraz z materiałem instalacyjnym — zł. 142.—.

Po wszystkie informacje w zwią-

zku z ratalną sprzedażą aparatów radiowych dla szkół, zwracać się należy do Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, Warszawa, Wybrzeże Kościuszkowskie.

Wzrost śmiertelności w Polsce

Według ostatnich danych statystycznych zauważyć się daje w Polsce znaczny wzrost śmiertelności. Na tysiąc ludności umieralność w poszczególnych dzielnicach kraju przedstawia się następująco:

W centralnych województwach śmiertelność wzrosła od roku 1933 do roku 1934 z 11,4 na 11,8, we wschodnich — z 10,8 na 17,9, w zachodnich — z 11,8 na 12, w południowych zaś z 12,2 na 15,2. Równolegle, ale bardziej drastycznie rośnie śmiertelność niemowląt w tym okresie. W centralnych odpowiednie cyfry 11,3—15,1, we wschodnich 13,8—17,2, w południowych 11,9—19,7. A więc śmiertelność niemowląt w południowych województwach wzrosła prawie dwukrotnie — a we wschodnich przeszło dwukrotnie.

Podług wyznań umieralność przedstawia się tak: u Żydów umiera 5,8, u katolików rzymskich 16,9, u ewangelików 18,4, u pra-

wosławnych 22,2, a wreszcie u gr.-katolików 23,0. Śmierć zbiera obfite żniwo przede wszystkim na wsi i uderza w części kraju najbiedniejsze.

U W A G A :

Przypominamy, że dnia 14 b. m. odbędzie się Walne Zgromadzenie Ogniska w Międzyrzeczu, w Szkole Powsz.

Początek o godzinie 10-ej, albo 11-ej.

Z A R Z A D.

Tylko powszechna subskrypcja Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej pozwoli nam przebudować Polskę.

ZESPÓŁ REDUTY

pod dyрекcją

Juljusza Osterwy

We wtorek dnia 16 kwietnia
o godzinie 8.15 wieczorem
w sali „Olimpia”
odegrana zostanie

Interes z Ameryki

Komedja Franka i Hirszfelda.

ZESPÓŁ REDUTY

pod dyрекcją

Juljusza Osterwy

We czwartek dn. 11 kwietnia
o godzinie 8.15 wieczorem
w sali „Olimpia”
odegrana zostanie

BIAŁA SOWA

sztuka nowoczesna A. Rybickiego
w 3 aktach.

**Dobry zysk — nabywcy
pracę — bezrobotnemu
inwestycje — Państwu**

daje Premjowa Pożyczka Inwestycyjna.

Prenumerata roczna 4 zł., półroczna 2.10 zł., kwartalna 1.20 zł. Numer pojed. 15 gr. Konto czekowe P.K.O. 64.973

Ogłoszenia: Za wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie I-ej gr. 20, na str. 2 — 5 gr. 15, na str. 6-ej gr. 10
Drobne 10 gr. od wyrazu, najmniej 1 zł. Za tekst ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w nadesłanych artykułach. Rękopisów nie zwraca się.

Adres Redakcji i Administracji: Międzyrzec, ul. Piłsudskiego 105.

Redaktor: **Wacław Janicki.**

Redaktor odpowiedzialny: **A. Krasnodębski.**

Wydawca: Zarząd Oddziału Powiatowego Z. N. P. w Międzyrzeczu.

Druk. Rogożyka, Międzyrzec, tel. 100